

וכלל בתוכו כל אותן ארבע נשים, ארבעה מלאכים, וכלם דבוקים בהיכל הזה. אלו הם ארבעה ראשי הנהרות, שכתוב (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. אלו ארבעה ראשים, אותן ארבע נשים שנטל יעקב, (כמו שאמרנו, ולו צריה, והוא) נטל ההיכל הזה.

ואז נקרא ההיכל הזה וה', כשהוא לטוב, כמו שנאמר (שמות יג) וה' הלך לפניהם יומם. (בראשית יח) וה' אמר המכסה אני מאברהם. וכשהתחבר יצחק בהיכל בית הדין שנקרא זכו"ת, אז נקרא הכל וה', להעניש את הרשעים, כמו שנאמר, (שם ט) וה' המטיר על סדם וגו'. והכל בסוד אחד פראוי. וכשיעקב נטל את ההיכל הזה, אז הכל נקרא רצון שלום, (וסימניה

- אסתר ב) ובהגיע תור אסתר) וזוהי עת רצון. ומכאן והלאה מתחילים ההיכלות להתחבר ולהקשר אלו באלו. ואף על גב ששנינו דרומית מזרחית. והכל הוא פאחד. כאן הוא רוח ברוח, דבקות אחת.

מכאן התחיל אברהם שהוא זמין, שנקרא אהבה (רבה, כמו שאמרנו. והוא נטל ההיכל שנקרא אהבה).

אז, (יחזקאל טז) שדים נכנו, והתמלאו מכל טוב, לספק ולהזין הכל מכאן. וכשאלה השדים נכנו והתמלאו מתוך אהבה עליונה, אז נקרא היכל זה אל שד"י כפי שאמרנו. ובזה קבל כל העולם ספוק כשנברא.

שחרי כשנברא העולם, לא יכל לעמד בקיום, ולא היה עומד עד שהתגלה ההיכל הזה שנטל

מלה ברזא אחרא, דאיהו קיימא בין תרין עלמין. ורזא דכלא, פד יעקב נטיל האי היכלא, דאיהו שתיתאה, נטיל וכליל בגויה כל אינון ארבע נשין, ארבע מלאכין, וכלהו דבקי בהיכלא דא. אלין אינון ארבע רישי נהרין, דכתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. אלין ארבע רישי, אינון ארבע נשין נטיל לון יעקב, (כדקאמרן וליה אצטריוה ואיהו) נטיל היכלא דא.

וכדין אקרי האי היכלא וי"י, פד איהו לטב כמה דאת אמר (שמות יג) וי"י הולך לפנייהם יומם. (בראשית יח) וי"י אמר המכסה אני מאברהם. וכד אתחבר יצחק, בהיכלא דבי דינא, דאקרי זכו"ת, פדין אקרי כלא וי"י, לאענישא לחייביא, כמה דאת אמר (בראשית ט) וי"י המטיר על סדם וגו', וכלא ברזא חדא כדקא יאות.

וכד יעקב נטיל היכלא דא, פדין אקרי כלא רצון שלום. (וסימניה אסתר ב) ובהגיע תור אסתר) ודא הוא עת רצון. ומכאן והלאה, שראן היכלין לאתחברא ולא תקשרא אלין באלין. ואף על גב דתנינן דרומית מזרחית. וכלא איהו כחדא, הכא איהו רוחא ברוחא, דבקותא חדא.

מכאן שרי אברהם, דאיהו ימינא, דאקרי אהבה (רבה דקאמרן. ואיהו נטיל היכלא דאקרי אהבה). פדין, (יחזקאל ט"ז) שדים נכנו, ואתמליין מכל טוב, לספקא ולא תזנא כלא מהכא. וכד אלין שדים נכנו ואתמליין מגו רחימו עלאה, פדין אקרי היכלא דא אל שד"י כדקאמרן. ובהאי אסתפק כל (דף רנ"ז ע"א) עלמא כד אתברי.

דהא פד אתברי עלמא, לא יכיל למיקם בקיומא, ולא הוה קאים, עד דאתגלי היכלא דא דנטיל אברהם, וכד אתגלי אברהם בהאי

היכלא, (נ"א כרי לעלמא דיהא ספוקא וכו') כדין אמר לעלמא די, הא ספוקא לאתזנא מניה עלמא ולא תקיימא. ובגין כך, אל שדי אקרי, א"ל שדי לכלא ביה. (נ"א ולא תזנה מניה תא חזי היכלא דא זמין וכו').

אברהם. וכשנתגלה אברהם בהיכל הגדה (כדי שלעולם יהיה ספוק) אז אמר לעולם די, הרי ספוק להזין ממנו העולם ולהתקיים. ומשום כך נקרא אל שדי, אל שדי לכל בו. (ולחזון ממנו. בא וראה, היכל זה עתיד וכו').

וזמין קדשא ברין הוא למליא ליה, (נ"א ביה) ולא תקנא ליה לזמנא דאתי דכתיב (ישעיה 10) למען תינקו ושבעתם משד תנחמיה למען תמוצו והתענגתם מזיו כבודה. שד תנחמיה וזיו כבודה, כלא איהו בהאי היכלא. וכדין כהוא זמנא כתיב, (בראשית כא) מי מלל לאברהם הניקה בנים שרה, דהא יניקא תליא ביה באברהם.

ועתיד הקדוש ברין הוא למלא אותו (בו) ולהתקינו לעתיד לבא, שפתיב (ישעיה 10) למען תינקו ושבעתם משד תנחמיה למען תמוצו והתענגתם מזיו כבודה. שד תנחמיה וזיו כבודה, הכל הוא בהיכל הגדה. ואז באותו זמן כתוב, (בראשית כא) מי מלל לאברהם הניקה בנים שרה, ששרי הניקה תלויה בו באברהם. יצחק, שהוא השמאל של הקדוש ברין הוא, המקום שממנו מתעוררים כל הדינים של העולם, והוא זרוע שמאל, ראשית כל הדינים, וכל הדינים מתעוררים משם, זהו שנוטל ואוחז באותו היכל שנקרא זכות, להתחבר דין בדין ולהיות הכל קשר אחד, משום שזהו דין שלמעלה, ורשימות הדין תלויים בו.

יצחק דאיהו שמאלא דקודשא ברין הוא, אתר דמניה מתערין כל דינין דעלמא, ואיהו דרועא דשמאלא, שירותא דכל דינין, וכל דינין מתערי מתמן, האי איהו נטיל ואחיד ההוא היכלא דאקרי זכותא, לאתחברא דינא בדינא, ולמהוי כלא קשורא חדא, בגין דהאי איהו דינא דלעילא, ורשימין דדינין קיימין ביה.

וכאן נרשם השם הקדוש שנקרא אלהים. משום שיש אלהים חיים שהוא למעלה למעלה נסתר מהכל. ויש אלהים שהוא בית דין שלמעלה, ואלהים שהוא בית דין שלמטה. זהו שכתוב, (תהלים נח) אף יש אלהים שפטים בארץ. אלהים עליון, סוד של אלהים חיים, כולל את אלה שלמטה, והכל הוא אחד.

והבא אתרשים שמא קדישא, דאקרי אלהים. בגין דאית אלהים חיים, דאיהו לעילא לעילא, סתים מפלא. ואית אלהים, דאיהו בי דינא דלעילא. ואלהים, דאיהו בי דינא דלתתא. דהא הוא דכתיב, (תהלים נח) אף יש אלהים שופטים בארץ. אלהים עלאה, רזא דאלהים חיים, כליל לאלין דלתתא, וכלא איהו חד.

בהיכל הגדה מתעורר יצחק, וכל שבעים ושנים האורות שכלולים בו שמהם נגזרים כל הדינים (של העולם שלמטה) של מטה של העולם, שפתיב (דניאל ד) בגזרת מלאכים הדבר. ולמה נקראו עירין? אלא

בהאי היכלא, אתער יצחק, וכלהו שבעין ותרין נהורין דכלילין ביה, דמנייהו אתגזרו כל דינין (ס"א דעלמא דלתתא) דלתתא דעלמא, דכתיב, (דניאל ד) בגזרת עירין פתגמא.